

Samarbejde på tværs

Fra stue til zoo

Foreningslivet i Danmark handler ikke kun om den lokale fodboldklub, men også om større og mindre interesseorganisationer. Organisationer som typisk påtager sig forskellige hjælpeopgaver i forbindelse med deres interessefelt. Mange kender nok allerede til foreninger som *Dansk Ornitologisk Forening (DOF)* eller *Danmarks Naturfredningsforening (DN)*, imens færre vil kende til *Nordisk Herpetologisk Forening (NHF)*.

Det er måske ikke så underligt at udbredelsen af denne forening ikke er specielt kendt, idet foreningen udelukkende tager udgangspunkt i noget så eksotisk som krybdyr og padder. I år fejre foreningen 75års jubilæum og er derfor blandt de ældste foreninger med samme interesse, på verdensplan – Ja faktisk er de den anden ældste. De afholdt deres jubilæum hos *Terrariet*, i Vissenbjerg på Fyn. Vi har fanget et par udtagelser fra Christian Raavig, nyligt valgt formand for *NHF* og Morten Jørgensen, Direktør for *Terrariet*.

Christian hvorfor har I valgt at lægge jeres jubilæum lige her, lidt uden for Odense, iblandt varmelamper og vandplasken?

>> Vi er jo i perfekte rammer for en flok nørdere som os, Terrariet er jo dedikeret til lige netop vores fortrukne dyr, nemlig krybdyr og padder. Derudover har terrariet og foreningen igennem mange år haft et tæt samarbejde og dialog. Sagen er jo den at denne verden ikke er specielt stor, så når man har en voksende interesse inden for området krybdyr og padder, så er sandsynligheden for at ens veje krydses på et tidspunkt relativ stor <<

Christian Raavig, Formand Nordisk Herpetologisk Forening.

Billede: 1 Tropheus og Café, Terrariet - Foto. Terrariet

I *Terrariet* arbejder man med en lang række truet og internationalt beskyttet dyrearter. Som zoologiskinstitution er *Terrariet* blandt andet med til at give mulighed for universiteter og forskere kan komme helt tæt på ellers svært tilgængelige arter.

Arter man måske skal lede længe efter i naturen eller arter som er svære at komme tæt på for at udtage prøver fra eksempelvis gift eller skæl til DNA-kortlægning.

Men en zoo kan sjældent rumme alle arter og mange arter kræver simpelthen specialviden og mange års engagement for at kunne holde dem succesfuldt, og det er her de private kommer ind i billedet.

Billede: 2 Grøn leguan, Iguana Iguana - Foto. Terrariet

Hvad betyder det for en institution som jeres Morten, *Terrariet*, at der findes sådanne privatpersoner derude?

>>Den private sektor er allerede nu og bliver rigtig vigtig i fremtiden. Der findes mange rigtig gode specialiserede private holdere, der besidder en enorm viden om specifikke dyrearter, der er til stor gavn for avls- og bevarelsesarbejdet for truede dyrearter. Hvorfor ikke bruge deres viden til, at forbedre arbejdet som de zoologiske institutioner laver? Generne fra private dyr kan også betyde, at avlsdyrene i de europæiske stambøger kan få et nyt "skud" og mixe genpuljen op igen. Det er selvfølgelig meget vigtigt, at private holdere der deltager i arbejdet, er personer som ikke holder ulovligt importerede dyr og generelt arbejder med dyrene på en moralsk og etisk forsvarlig måde. <<

Morten Jørgensen, direktør *Terrariet*

(ariklen fortsætter på næste side)

I disse dage er biodiversitet på alles læber, men særligt disse to dyregrupper føler disse to engageret personer bliver overset, og det mener de er en skam.

Padde og krybdyr udfylder ofte unikke roller i de økosystemer de indgår i. Det kan eksempelvis være arter der udviklet til specifikt at spise myrer eller termitter, eller arter der hjælper til med at holde antallet af gnavere nede som potentielt kan være smittebærer af sygdomme der kan overføres til mennesker.

Men som naturområderne forsvinder, forsvinder disse fascinerende dyr også. De er nemlig kendt for at være notorisk dårlige til at migrere til nye områder. Det skyldes ikke kun deres ofte passive levevis men også deres tilpasning igennem tusindevis af år til netop den biotop som de lever i.

Billede: 3 Klokkefrø, *Bombina bombina* – Foto. NHF
Klokkefører registreres på baggrund af deres mønster på bugen, på denne måde kan hvert individ genkendes fra hinanden.

På linje med at flere og flere planter forskes i til anvendelse inden for medicin spiller krybdyrene og padderne også en større og større rolle. Eksempelvis forskes der i giften fra vorteøgler i forbindelse med Alzheimers. Mange arter lever rigtigt længe og mange af de sygdomme vi kender fra pattedyr, er ikke specielt udbredt blandt krybdyrene. Forhåbningen er at diverse gift typer kan gå ind og ramme specifikke sygdomme og derved enten kurere eller forbygge en række sygdomme vi endnu ikke har svar på.

Men hvordan kommer stuen så i spil?

Som flere og flere arter bliver truet, udryddet eller på anden måde har en tilbagegang primært påført af os mennesker, bliver der et voksende behov for at kunne tilgå genpuljer som kan benyttes til avl med henblik på genudsætning af arten i egnet eller reetableret biotoper.

>> Det er her en forening som vores kommer ind i billedet, ved at opretholde et tæt samarbejde med zoologiske institutioner som eksempelvis Terrariet, kan vi være med til at tilbyde viden direkte til forskning og bevarelse af arter. Mange arter er relativt almindelige i hobbyen og opdrættes ofte privat, men er af den ene eller anden årsag ikke specielt repræsenteret i den zoologiske verden. Ligeledes har vi mulighed for som private at gå ud og hjælpe med naturbevarelse og atlasprojekter i forbindelse med registrering af arter i naturen<<

Christian Raavig, Formand Nordisk Herpetologisk Forening.

Terrariet og foreningen (NHF) vil starte pionerprojekt inden for Danmarks grænser. Selvom der i løbet af årene har været tilknyttet private til diverse projekter med ophav i zoologiske haver, så er det ikke en kutyme at projekter er båret i direkte samarbejde og fælleskab imellem Zooverdenen og hobbyfolkene. Helt nye rammer og helt nye metoder skal skabes fra bunden og udviklingen skal ske som strukturen finder plads. Målet er klart, private skal ikke kun være sponsorer på dyr og anlæg, men i lige så høj grad være en del af fremtidens bevaringsarbejde og undersøgelser. Det skal forgå på en måde således at alle forskningsetiske regler og retningslinjer selvfølgelig er bibeholdt og i et sådant omfang at det til hver en tid er den zoologiskeinstitution som har den ledende rolle på projektet. Men det udelukker ikke et tæt samarbejde med foreninger som Nordisk Herpetologisk Forening der med medlemmer fordelt udover hele Danmark, med spredt interesse for både privat hold og opdræt samt naturen og dets krybdyr og padder (artiklen fortsætter på næste side)

Billede: 4 Løvfrø, *Hyla arborea* - Foto. NHF

kan være medvirkende til at få sat konkrete projekter i søen og vidensdele på kryds og tværs af organisationer og fælleskaber.

Det er både Terrariets og NHF's mål at det med tiden kan blive endnu mere udbredt at fører disse tværs rækkende initiativer med nationalt funderet interesseorganisationer og også gerne med en bred paraplys af disse. Der er et udtalt behov for ikke kun at kigge isoleret på artsgrupperne, men samles om at kigge på helhedsbilleder og hvordan vi i fælleskab som nation kan gå sammen om at give plads til naturen og dets biodiversitet.

Billede: 5 Grønbroget Tudse, Bufo variabilis - Foto. NHF

Morten Jørgensen

Direktør Terrariet
info@terrariet.dk

Christian Raavig

Formand Nordisk Herpetologisk Forening.
formand@nhf.dk